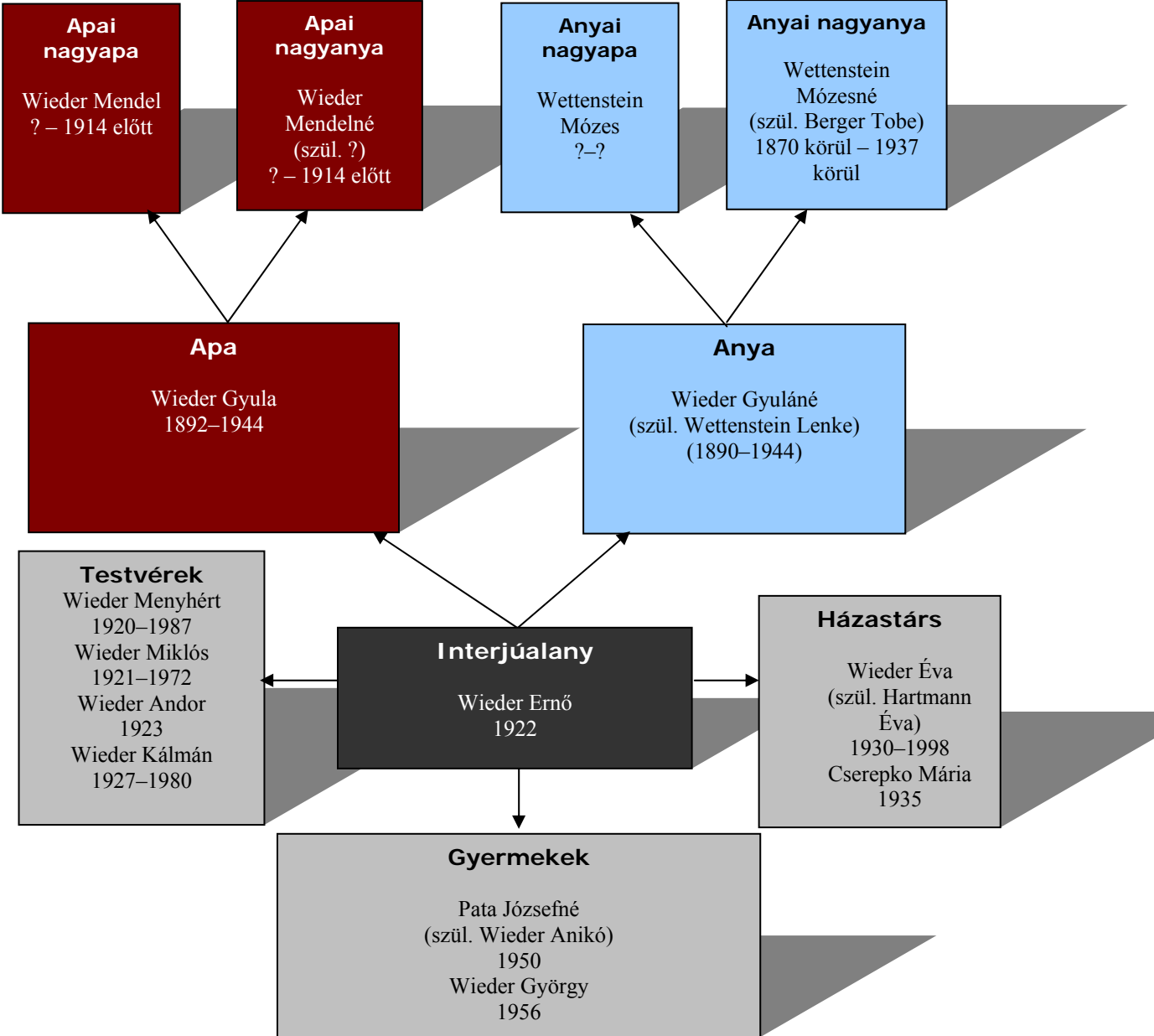


Családfa



## Az interjúalany és családja

### *Teljes név*

Wieder Ernő (zsidó név: Cvi)

### *Születési hely és idő*

Munkács, 1922 (Első Csehszlovák Köztársaság)

### *Hol élt még?*

-

### *Iskolai végzettség*

Kereskedelmi technikum

### *Foglalkozás*

Rakodómunkásként kezdte az Univermag cégnél, és osztályvezetőig küzdötte fel magát; előadó a munkácsi Zöldértnél; igazgatóhelyettes a Ploszkói Ásványvízgyárnál (1959–1982)

### *Mennyire vallásos családból jön? Milyen vallási hagyományokat adtak át a szülei gyermekkorában?*

Vallásos családból származik, járt héderbe. Otthon megtartották az ünnepeket, szülei kóser háztartást vezettek. Péntek este és szombaton jártak édesapjával zsinagógába. A szülei polgári ruhában jártak, nem feketében. Édesapjának sem szakálla, sem pajesza nem volt. Édesanyja is modernül öltözködött, parókát nem viselt, ha zsinagógába ment, kendőt tett a fejére.

### *Anyanyelv*

Magyar

### *Milyen egyéb nyelveken beszél?*

Orosz, jiddis, cseh, szlovák

*Melyik hadseregben szolgált és mikor?*

Nem volt katona.

*Hol volt a holokauszt idején?*

1940 szeptemberében átszökött a Szovjetunióba. Rögtön börtönbe, majd 1941 áprilisában, formális ítélethozatallal, határátlépés vádjával 3 évi kényszermunkára ítélték, amit letelte után azzal a váddal, hogy Magyarország és a Szovjetunió hadban áll egymással, bizonytalan időre meghosszabbítottak – végül 6 évet töltött lágerben. A kényszermunkatábor Vorkutához tartozott, közel volt az Északi-Jeges-tengerhez. Vasutat építettek.

*Mit csinált a háború után?*

Miután kiszabadult a lágerből (Vorkuta), Munkácsra ment, dolgozott, közben levelező tagozaton elvégezte a kereskedelmi technikumot.

## Testvérek

### *Teljes név*

Wieder Menyhért (zsidó név: Mendel)

Wieder Miklós (zsidó név: Mojse)

Wieder Andor (zsidó név: Cháim)

Wieder Kálmán (zsidó név: Kálmán)

### *Születési hely és idő*

**Menyhért:** Munkács, 1920 (Első Csehszlovák Köztársaság)

**Miklós:** Munkács, 1921 (Első Csehszlovák Köztársaság)

**Andor:** Munkács, 1923 (Első Csehszlovák Köztársaság)

**Kálmán:** Munkács, 1927 (Első Csehszlovák Köztársaság)

### *Anyanyelv*

Mindenki: magyar

### *Iskolai végzettség*

**Menyhért:** polgári iskola

**Miklós:** polgári iskola

**Andor:** polgári iskola

**Kálmán:** elemi iskola

### *Foglalkozás*

**Menyhért:** Izraelben autóbuszsofőr volt, Kanadában egy szupermarketben árufeltöltő.

**Miklós:** Kanadában vízvezeték- és központifűtés-szerelő volt.

**Andor:** kereskedő

**Kálmán:** Tel-Avivban szállodában dolgozott, Kanadában zsidó rendezvényeket szervezett.

### *Hol él/élt?*

**Menyhért:** Toronto (Kanada) (az 1950-es évek végétől)

**Miklós:** Toronto (Kanada) (1955-től)

**Andor:** Brüsszel (Belgium)

**Kálmán:** Toronto (Kanada) (az 1950-es évek végétől)

### *Hol élt még?*

**Menyhért:** Tel-Aviv (kb. 1946-tól az 1950-es évek végéig) (A háború alatt Budapesten bujkált, a háború után Prágába ment, majd Andorral és Kálmánnal Párizsba, innen pedig 1946 körül Palesztinába.)

**Miklós:** 1939-ben, miután Munkács átmenetileg visszakerült Magyarországhoz, átszökött Csehszlovákiába, innen továbbment Nyugat-Európába, és beállt a Csehszlovák Zászlóaljba; Chester (Egyesült Királyság) (1945–1955)

**Andor:** Tel-Aviv (kb. 1946-tól ?-ig) (Túlélte a munkaszolgálatot /Ukrajnában is volt/, a háború után ötnapos munkácsi tartózkodást követően Prágába ment, majd Menyhérttel és Kálmánnal együtt Párizsba, onnan pedig 1946 körül Palesztinába, innen Brüsszelbe – oda nősült.)

**Kálmán:** Tel-Aviv (kb. 1946-tól az 1950-es évek végéig) (Túlélte a koncentrációs táborát, utána rövid időre Prágába ment, onnan Menyhérttel és Andorral együtt Párizsba, innen pedig Palesztinába.)

### *Gyerekek?*

**Menyhért:** –

**Miklós:** Julien, Jimmy, Lenny, George, Renata – mindnyájan Kanadában élnek.

**Andor:** Leo (Brüsszelben él), Mirjam (Brüsszelben él), Lea (Tel-Avivban él).

**Kálmán:** nem volt házas

### *Halálozási hely és idő*

**Menyhért:** Toronto, 1987 (Kanada)

**Miklós:** Toronto, 1972 (Kanada)

**Kálmán:** Toronto, 1980 (Kanada)

## Házastárs

### *Teljes név*

Wieder Éva (szül. Hartman Éva) (zsidó név: Ráhel) (Házasságkötés: 1949)  
Apjának szeszfőzdéje volt Beregszászon. A szülők elpusztultak a holokauszt során, ő és a nővére túlélte Auschwitzot.

Cserepko Mária

### *Születési hely és idő*

**Éva:** Beregszász, 1930 (Első Csehszlovák Köztársaság)

**Mária:** Munkács, 1935 (Első Csehszlovák Köztársaság)

### *Hol élt még?*

**Éva:** Ungvár (kb. 1946 – 1949); Munkács (1949-től)

**Mária:** –

### *Zsidó származású?*

**Éva:** igen

**Mária:** nem

### *Anyanyelv*

Mindkettő: magyar

### *Iskolai végzettség*

**Éva:** elemi iskola

**Mária:** ápolónőképző középiskola

### *Foglalkozás*

**Éva:** háztartásbeli

**Mária:** ápolónő

### *Halálozási hely és idő*

**Éva:** Beregszász, 1998 (Ukrajna)

*Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)*

**Éva:** ?-né (szül. Hartmann Aliz) (Beregszász, 1928 – Ungvár, 1994)

**Mária:** nincs adat

## Gyermekek

### *Teljes név*

Pata Józsefné (szül. Wieder Anikó) (zsidó név: Ráhel Lea) (Házasságkötés: 1968)  
(Férj nem zsidó származású)

Wieder György (zsidó név: Jehiel) (Felesége Leningrádban született, együtt vándoroltak ki Kanadába)

### *Zsidónak nevelték őket? Zsidónak tekintik a gyermekek magukat?*

„A gyerekekeimet embernek neveltem! Nálam az nincs, hogy zsidó vagy keresztény. Ők magukat a mai napig is zsidónak tekintik. Nem bigottok, de nem tagadják meg a zsidóságukat soha.”

### *Születési hely és idő*

**Anikó:** Munkács, 1950 (Szovjetunió)

**György:** Munkács, 1956 (Szovjetunió)

### *Hol élt még?*

**Anikó:** Beregszász (középiskola); Győr (1990 óta)

**György:** Moszkva (egyetemi évek; kb. 1976–1981); Toronto (Kanada) (1981 óta)

### *Iskolai végzettség*

**Anikó:** ápolónőképző középiskola

**György:** egyetem (kémia, kibernetika szak)

### *Foglalkozás*

**Anikó:** ápolónő

**György:** vegyészmérnök

### *Unokák (melyik gyermekéé, unoka neve, születési éve, foglalkozása, családja)?*

**Anikó:** Marianna (szül. 1969, zsidó neve: Dina, fodrász, egy gyermeke van);

Katalin (szül. 1978, zsidó neve: Eszter, pedagógus, az Országos Rabbiképző Egyetemen végzett tanítói szakon)

**György:** Róbert



## Apa

### *Teljes név*

Wieder Gyula (zsidó név: Jehiel)

### *Születési hely és idő*

Máramarossziget (Máramaros vm.), 1892

### *Hol élt még?*

Munkács (kb. 1919-től)

### *Halálzási hely és idő*

Auschwitz, 1944 (Lengyelország)

### *Iskolai végzettség*

Polgári iskola

### *Foglalkozás*

Kereskedelmi utazó két prágai cégnél: Nathan Eisler és Waldess

### *Mennyire volt vallásos?*

Vallásos volt, de inkább neológ, mint ortodox. Péntek este és szombaton eljárt a zsinagógába. Modern ember volt, sem szakálla, sem pajesza nem volt, polgári ruhában járt, nem feketében. Otthon kóser háztartás volt.

### *Anyanyelv*

Magyar

*Melyik hadseregben szolgált és mikor?*

M. kir. Honvédség, első világháborúban, 1914 és 1918 között végig szolgált.

*Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)*

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Katz ?-né	Máramarossziget (Máramaros vm.), 1880-as évek / ?	Nincs adat	Katz ?	<b>Mihály</b> – mérnök volt, Prágában élt, <b>Géza</b> – orvos volt, Ostravában élt Mindketten túléltek a háborút, nem volt családjuk.	Nincs adat

Volt több testvér is, de nincs több adat.

*Hol volt a holokauszt idején?*

Koncentrációs tábor: Auschwitz (Lengyelország) (ott meghalt)

## Apai nagyapa

*Teljes név*

Wieder Mendel

Csak annyi tudható róla, hogy Máramarosszigeten élt, ott is halt meg még az első világháború előtt, magyar anyanyelvű kereskedő volt, vallásos.

## Apai nagyanya

*Teljes név*

Wieder Mendelné (szül. ?)

Csak annyi tudható róla, hogy Máramarosszigeten élt és halt meg (még az első világháború előtt). Magyar volt az anyanyelve, vallásos volt.

## Anya

### *Teljes név*

Wieder Gyuláné (szül. Wettenstein Lenke) (zsidó név: Lea)

### *Születési hely és idő*

Munkács (Bereg vm.), 1890

### *Hol élt még?*

-

### *Halálzási hely és idő*

Auschwitz, 1944 (Lengyelország)

### *Iskolai végzettség*

Elemi iskola

### *Foglalkozás*

Háztartásbeli

### *Mennyire volt vallásos?*

Modernül öltözködött, parókát nem viselt, kendőt sem állandóan, csak ha zsinagógába ment. Kóser háztartást vezetett.

### *Anyanyelv*

Magyar

*Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálzási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)*

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
?-né (szül. Wettenstein Blanka)	Munkács (Bereg vm.), 1880/90-es évek / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Galamboson éltek.	Háztartásbeli	? Kocsmáros volt.	<b>Gráci</b> , Izraelben él. <b>Martin</b> , Clevelandben él (USA).	Vallásos család volt.
?-né (szül. Wettenstein Margit)	Munkács (Bereg vm.), 1880/90-es évek / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Újfehértón éltek.	Háztartásbeli	? Pék volt.	<b>Lány</b> , Izraelben élt, már meghalt. <b>Hugó</b> , Izraelben él.	Vallásos család volt.
Wettenstein Hugó	Munkács (Bereg vm.), 1880/90-es évek / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Szatmárnémetiben éltek.	Kereskedő	Rózsika	<b>Imre</b> Szatmárnémeti, 1916 körül, ma Izraelben él, fogorvos.	Vallásos család volt.
Wettenstein ? (nővér)	?, ? / ?, ? Visken [Máramaros vm.] élt.	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat

*Hol volt a holokauszt idején?*

Koncentrációs tábor: Auschwitz (Lengyelország) (ott meghalt)

## Anyai nagyapa

*Teljes név*

Wettenstein Mózes

Csak annyi tudható róla, hogy Munkácson (Bereg vm.) született és halt meg, magyar anyanyelvű, vallásos ember volt, terménykereskedő.

## Anyai nagyanya

### *Teljes név*

Wettenstein Mózesné (szül. Berger Tobe) (zsidó neve: Dina)

Apja, Berger ? terménykereskedő volt, anyja Berger ?-né (szül. ? Záli) (1838 körül – 1931 körül). Vallásosak voltak, magyarul, németül és jiddisül beszéltek.

### *Születési hely és idő*

Munkács (Bereg vm.), 1870 körül

### *Hol élt még?*

–

### *Halálzási hely és idő*

Munkács, 1937 körül (Első Csehszlovák Köztársaság)

### *Iskolai végzettség*

Nincs adat

### *Foglalkozás*

Háztartásbeli

### *Mennyire volt vallásos?*

Vallásos volt. Kóser háztartást vezetett. Kendőt, parókát viselt, hosszú ujjú, hosszú ruhában járt.

### *Anyanyelv*

Magyar

*Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálzási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)*

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Berger ? (öcs)	Munkács (Bereg vm.), ? / ?, ? (Egyesült Államok)	Nincs adat	Nincs adat	Harold Berger, hivatásos katona, Egyesült Államokban a haditengerészetnél szolgált.	Nincs adat

*Hol volt a holokauszt idején?*

Meghalt korábban.